

Otázky s tvorbou odpovědi

U tohoto typu otázek musí žák vytvořit vlastní odpověď. Odpovědi na tyto otázky vyhodnocují vyškolení hodnotitelé na základě přesně stanovených pravidel. Tento typ otázek je zvláště vhodný k hodnocení těch postupů porozumění, které vyžadují zdůvodnění odpovědi nebo interpretaci textu na základě vlastních znalostí či zkušeností. Při formulování těchto otázek je třeba žákům poskytnout dostatek informací, aby pochopili, co je smyslem otázky a jak na ni odpovídat.

Dotazníky

Jedním z cílů projektu PIRLS je zmapovat význam rodinného, školního i širšího prostředí žáků pro rozvoj čtenářské gramotnosti. K tomu se používají dotazníky pro žáky, jejich rodiče, učitele a ředitele škol. Tyto údaje jsou doplněny informacemi o vzdělávacím systému, vzdělávací politice a obsahu výuky čtení získanými prostřednictvím dotazníku pro zástupce zúčastněných zemí.

Žákovský dotazník

Po ukončení testu obdrží každý žák žákovský dotazník, jehož vyplnění trvá 15 až 30 minut. Dotazník obsahuje otázky o domácím a školním prostředí žáka včetně základních údajů o jeho osobě, o mimoškolních čtenářských aktivitách a vztahu ke čtení.

Rodičovský dotazník

Tento krátký dotazník je určen rodičům nebo zákonným zástupcům žáka, který se účastní šetření PIRLS. Prostřednictvím dotazníku se zjišťuje, jaké čtenářské aktivity rodiče s dětmi dělají, kolik knih mají doma, jaké jsou jejich čtenářské návyky a postoje a jak funguje spolupráce rodiny a školy. Dále dotazník shromažďuje základní demografické a sociálně-ekonomické údaje. Vyplnění tohoto dotazníku trvá 10 až 15 minut.

Učitelský dotazník

Tento dotazník vyplňuje každý učitel vyučující český jazyk a čtení ve čtvrté třídě, která se účastní šetření PIRLS. Zjišťuje informace o učitelích a o prostředí třídy s ohledem na výuku čtení. Otázky se zaměřují na dosažené vzdělání a praxi učitele, zjišťují atmosféru ve škole, vztah žáků ke čtení, vlastnosti třídy a zájem žáků o výuku. Dotazník rovněž obsahuje otázky o době vyhrazené výuce čtení, o materiálech a činnostech využívaných při výuce čtení, o vybavenosti tříd počítači a knihami, o domácích úkolech a přípravě na výuku čtení. Vyplnění dotazníku vyžaduje asi 30 minut.

Školní dotazník

Dotazník vyplňují ředitelé všech škol účastnících se šetření PIRLS. Ředitelé jsou požádáni o poskytnutí základních údajů o škole, jako je celkový počet žáků, velikost obce, v níž škola sídlí, a sociálně-ekonomické zázemí žáků. Dále se dotazník zaměřuje na témata, jako je materiální vybavení školy, délka výuky, spolupráce s rodiči, atmosféra ve škole, kvalifikace a další vzdělávání učitelů a role ředitele. Vyplnění dotazníku trvá asi 30 minut.

Dotazník o obsahu vzdělávání

Národní koordinátor šetření PIRLS z každé země vyplňuje dotazník, který se zaměřuje na otázky vládní politiky a kurikula pro výuku čtení, tedy například na cíle a standardy výuky čtení, na čas vymezený učebním plánem pro výuku čtení a na dostupnost učebnic či jiných výukových materiálů.